

ÁLARCOSBÁL

Ciklámen fény vibrál. A két álarc tökéletesen simul egymáshoz. A két álarc: a valódi és a még valódibb. A két igaz álarc, mely örökké hazudik egymásnak és neked. Arlecchinók, Pantalónék, az öreg Dottorék, lányok, asszonyok, szemérmes szüzek összes álarca, a sápadt reggeli púder, az ebéd zsíros bőrutánzata, a délután gyűrött, lepetyhüdő rongya és a színes, hibátlan éjszakai álarc, mely a legragyogóbb, leghivalkodóbb...és a legátlátszóbb, mert az alkohol átlátszóvá áztatja. Bálon ezért ráhúznak még egy álarcot.

Közeledsz. Az épületnek súlya van. Nehezen lélegzik. Oldalsó, terpeszkedő karjaival erőlködve tolja el magát a földtől. Be kell lépned, még mielőtt felemelkedik.

Az egymásba nyíló folyosók is magasak és porosak, akár a gyertyacsilláros sötétsarkú szobák füstös plafonja, hol a pókok nyugodtan szőhetik remegő hálójukat, s legyek múmiáit szürcsölgetve semmit nem hagynak veszendőbe zuhanni ebben az ínséges időben. Élelmüket kesernyés gyertyakorom aszalja.

S a csillár alatt elnyúló asztal telve élelemmel, pókok hizlalójával. Krémek, szószok, levesek, rákok, disznók...és legyek. Hatalmas vaníliás torta fölül rád mosolyog egy gyönyörű kreol lány. Irigyled szépségét, vidámságát; tekinteted elkapod. S ugyanaz a tekinteted egy szomorú, csúnyácska lány szemének sötét fényébe ütközve zuhan a jobb oldali kék fotelbe. Szégyelled szépséged, vidámságod...életkedved.

Óriás üvegablakhoz ballagsz. A város fölött még lidérces, elvarázsolt ibolyafény úszik. S mögötte már terpeszkedik a fekete éjszaka...Valaki boros poharat felejtett a párkányon. Undorító lila rúzs a kristály peremén. Hátat fordítasz a városnak és újra a kék fotelt keresed. Megleled, de egy fiatalember már elfoglalta a mély ölelést. Tétován felé indulsz. Most kellene valami a kezédbe, hogy lefoglald idegesnek tűnő mozdulataid. Egy cigaretta, egy pohár; akár a párkányon lihegő lila csókos pohár. Most az is segíthetne, de már nem fordulsz vissza érte. A fiú fekete szemének mélyére nem látsz, de mosolya feléleszti a te szemeid halódó fényeit. Rámosolyogsz. Nem kapja el tekintetét. Mosollyal és szendviccsel kínál. Elfogadod, pedig nem vagy éhes. Pohárral kínál és vörös bort tölt... *délután a kisfiú virágot szedett ... szomorú édesanyjának adta ... a nap hirtelen felragyogott a betonóriások között ... de a részeg apa szembe jött az utcán és a virágokat a földre tapodta ...* te pedig iszod a vörös bort, ajkad pirosabb lesz, poharad nem remeg... csak térded...

A fekete szemek megértése pedig mások felé fordul, már mást hívnak, máson pihennek, s mást kínálnak itallal. Megint egyedül maradsz, álarcok suhannak el melletted, toldíszek súrolják kemény homlokod, kesztyűs kezek ütnek bátorítólag a válladra, simítanak végig a tarkódon, s tudod, hogy büszke tartással, emelt fővel kellene állnod, határozott léptekkel haladnod, mert ember vagy... Megigazítod álarcod, te is felhúzod fehér kesztyűdet, s tétovaságod erőszakos határozottságba fül. Nevetsz már te is, komolyan bólogatsz mások beszédére, könnyedén sértesz vérig embereket, nem érdekel már, ha fehér abrosz szálait vörös bor növekvő foltja festi, s okosan hallgatsz, ha más úgy akarja... vonzanak, vonzanak.

Hirtelen ellentétes erő ragad meg, s elindulsz valamerre, el az emberek tömegétől, mert a mágnes taszít. A plüssfüggöny hatalmas súlya vonz magához, menned kell. Nem tudod, mit rejt a vastag

szövet, de látnod kell. Akkor is, ha szörnyek támadnak rád a kis kamrából, mely az abszint színű függöny mögött bújt el a bál színes meghívottai elől. Olyan van ott talán, melyet látni félelmetes: rothadó csontvázak, fullasztó szagok, vagy üres, kopott tapétás fal. Közeledsz, mert a ma borzalmait tetézni akarod még egy legborzalmasabbal. Már megkülönbözteted a függöny ölelkező redőit. Régóta vársz a pillanatra, amikor úgy megrettensz, hogy lélegzeted eláll, s már nem sokáig vagy a fényen... Talán itt ez a pillanat. Lassan haladsz, bal keziddel poharad tartod magad előtt, jobb kezed előre emeled, hogy felkészülj. Szemtől-szemben állsz a függönnyel, és a redők kanyarognak, tekerednek egymást át- meg átfonva. Elszántad magad, hogy a nehéz függöny csücskét félrerántsd, annyira amennyire erődtől telik. Üres, kopott tapétás falat akarsz látni? Fullasztó szagokkal átitatódni? Rothadó csontvázakat ölelni?... térded már nem remeg, biztosan tartod üresen, szárazon csendes poharad, önkéntelen vigyor merevedik arcodra, mely szintén a borzalmat áhítja. Megérinted a függönnyt; nem kapkodszt, de határozott vagy. És meglátod. Csak még felfogod a látványt, csak addig uralkodsz magadon.

De aztán felsikoltasz. Felsikoltasz... felsikoltasz. Mert halott szempár mered a tiédbe. Hátrahőkölve a falnak tántorodsz, de a fal visszalök, előre. Felsikoltottál, mert felismerted, hogy tükör előtt állsz. A pohár reccsenéssel-sercenéssel törik és aprózódik a tükör és kulcscsontod között. Szavait senki sem hallja rajtad kívül, mert a zene megöli ezt a sercegést, akár az előbb a sikolyodat... *Puskin párbajozott, meghalt, s a fiatal hölgy még aznap este bálba ment, ő nem akart ok lenni... vakító hópelyheket szívott lassan magához a föld...* csöndesen potyognak a szilánkok, miközben lassan eltolod magad a tükörtől.

Újra visszanézel: a vigyor nem tűnik arcodról, óvatosan fejedhez emeled kezed, s leemeled álarcod. Alatta kissé ijedtnék látszol, de mosolyogsz, fogaid kicsit ferdék, de kedvesen fehérek. Lassan, nagyon lassan mersz szembenézni önmagaddal. Szemeid élnek! S borzasztóan átlátszó vagy, tisztán látszik, hogy képes vagy még szeretni. Kissé megnyugszol. Végigtekintesz a tükör báli multságán, s látod, hogy mögötted közeledik a fekete szemű fiatalember. Várod; tetszik az ötlet, hogy megmutatod neki igazi arcod. Először meglepi álarcod, de rájön, hogy ez nem maszk. Áthágtad a játék szabályait; undorral fordul el tőled. S látod fekete szmokingos hátát távolodni magad előtt. A magukból egyre többet mutató hosszú asztalokhoz, s a görcsösen könnyed bálozókhöz tart, megfordulsz, és hallod lépteit távolodni magad mögött. Kacagó léptek.

Ez a te bálod, mert találkoztál magaddal. Végre, végre sikerült! Gondolod, hogy ez a találkozás már eztán is ilyen könnyen megy: visszateszed álarcod, megigazítod műfürtjeidet, s közben tudod, mi vár rád. Halántékodon lüktető erekkel, de halott szemekkel elegysz a tömegbe. A mágnes újra vonz... *egész éjszaka sírsz, és nappal te meséled a legmulatságosabb vicceket... az emberek pedig jóízűt nevetnek... pihenni lesz időd majd eztán...* Asztalok zöld filclemezére csapott kártyalapok, könnyen nyert játszmák, s nehéz adósságok vagdossák a levegőt, pergő-forgó lapok frissítik a tarkókat, s dohányfüstben tekeregve úsznak az emberek. Izzadság és parfüm nehezíti ruhájukat, s húzza őket a mélységbe. A nap, a patak, a liliom illatát letapodták a párbeszéddek. A némák itt halottak. Mégis ők tudják a legtöbbet; a lemondás vérükké vált, mint ahogy az itt bezártaknak a vörösbor. A márványpadlón táncot járó, sétáló lábbelik hideg húrokat pendítenek. Felnézel az égre: de mást látsz.

A falon belül körbefutó puttós balkonsort látod. Felkívánczol és elindulsz az örvénylő csigalépcső márványfokain.

Nehezen kapaszkodsz fölfelé. Visszatekintesz napodra: íztelen, szürke massa. Visszalököd a lépcsőről, nyomjon össze mást a szürkeségével. Ma sem történt semmi, ma sem tettél semmit. Az idő pedig alattomos, örök tolvaj és soha nem fárad. Semmi. Tovább kutatsz emlékeidben. Semmi, semmi és semmi... de igen! Ma megszegtél egy játékszabályt! Kellemes ez az emlék, felmelegíti hideg végtagjaidat. Ez már mégis csak valami! „Megteszem megint, hisz' ez az én bálom lett!” – gondolod. Felértél a lépcsőn... *Bibliád a polcra tetted, a legmagasabb polcra, hogy még székről se érhesd el... és ágyon fekve, könyvek tornyaitól ölelve tekinteted sóvárogva gyakran arra jár... feletted vár és vár a Bibliád... de te nem mozdulsz, csak nézed, s ő visszanéz... hegyi levegőért lihegsz és most a legmagasabb erkélyről nézel le a bíbor zenében tekergő tömegre...* Lefejted álarcod. Ezúttal már nem olyan könnyen. Fáj, felszisszensz. De a maszk végül a kezében van.

Picit a bőrödöt is felhorzsolta. Kiserken a vér, a meleg vér. Egy tálról kanalat veszel fel. Kis fejében látod, hogy szád már nem mosolyog, de a torz tükröződésben szemed még változást ígér. Az álladnál és halántékodnál a kis sebeket is megfigyelheted. Megérted: ha már meglettél valódi arcodat, s újra megteszed, hogy rejtegeted, minden próbálkozással egyre nyomorultabb leszel, mikor álarcodat arcodra helyezed. A fekete szemű fiatalember egy rózsaszín ruhás lányt vezet karjánál fogva, könnyedén hullámszerűen feléd, és amint meglátnak, megfenyegetnek, megaláznak. Tehetetlenül engeded le karod, s ujjaidat finoman szétnyitod. A kanál csilingelve vergődik a márványon. Álarcod gondosan, túl gondosan és túl elgondolkodva teszed vissza, s tapasztod arcodhoz. Meglepően könnyen engedelmeskedik. A kanál torzításában nem láthatod, hogy szemed már nem olyan fényes, mint volt előtte, s ez a szempár is eltűnik a kíméletlen maszk szemgolyói mögé.

Hirtelen ráborulsz az asztalra, lesöpröd az edényeket, italokat: a márványon semmi sem itatja fel a vörösbort, mint ahogy a föld felszűrűsöli a vért, mely ráömlik. A föld nem undorodik. Támolyogva keresed a kijáratot, lábad meg-megbotlik. Mögötted legyintenek, és nem várnak vissza igazán. Te pedig végre kijutsz a magas kék égből zúduló friss hajnali levegőre... és már nincsenek pókok... csak még az álarc, amit le kéne venni már... örökre... mert van, ahova hazamehetsz, csak meg kell találnod. Ott nincsen bál... zsebedbe vándorolt Bibliád... oda nem kell álarc... oda te kellesz... te ... és nem az álarc.